

REMISSVAR
2023-12-19

KFN dnr 10/2023

Försvarsdepartementet
fo.remissvar@regeringskansliet.se

En modell för svensk försörjningsberedskap (SOU 2023:50)

Ert dnr: Fö2023/01478

Krigsförsäkringsnämnden (KFN) anser att utredningen har stor betydelse för Sveriges försörjningsberedskap, men noterar att utredningen inte behandlat statlig krigsförsäkring och försäkringars betydelse för handelsflöden och transporter. KFN anser att denna fråga är av sådan avgörande betydelse för försörjningsberedskapen att frågan i den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet bör behandlas närmare.

KFN instämmer i utredningens förslag att en funktion med ansvar för nationell samordning av försörjningsberedskapen bör inrättas. Nämnden finner det också ändamålsenligt att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) tilldelas uppgiften.

Försörjningsanalyser är en beprövad arbetsmetod inom försörjningsberedskapen. Utredningen har gjort en omfattande genomgång av hur försörjningsberedskapen har varit organiserad. Sveriges behov av transporter i kriser och krig av betydelse för totalförsvaret och försörjningsförmågan lyfts särskilt fram av utredningen. Utredningen betonar också betydelsen av åtgärder som syftar till att säkerställa handelsflöden av försörjningsviktiga varor och tjänster.

För att upprätthålla viktiga transporter inom alla transportslag inom och utom Sverige behövs försäkringar av varor, lager, transportmedel och transportörer. Om risken med att genomföra transporter, antingen för skador på transportmedlet, skador på lasten, skador på personalen eller skador på tredje man som transportören ansvarar för ökar drastiskt, ökar också behovet av försäkringsskydd. Samtidigt ökar kostnaderna för försäkringar kraftigt, om det i detta läge över huvud taget finns ett försäkringsutbud. Staten kan i en sådan situation behöva ta på sig en del av risken för att få till nödvändiga transporter. Ett effektivt sätt att överta risk är genom försäkring eller garantier.

Staten får enligt 4 kap. 1 § lagen (1999:890) om försäkringsverksamhet under krig eller krigsfara m.m. (krigsförsäkringslagen) meddela skadeförsäkring på transportområdet mot bland annat krigsrisk. Enligt 4 kap. 2 § får staten avge återförsäkring av sådana försäkringar som meddelats enligt 1 §. Enligt 4 kap. 4 § får staten motta återförsäkring av skadeförsäkring. I 4 kap. 5 § anges att ärenden om försäkring enligt 1, 2 och 4 §§ handläggs av KFN. Vidare anges att nämnden får meddela sådan försäkring endast när det är av väsentlig betydelse för försvarsansträngningarna, folkförsörjningen eller näringslivet.

KFN:s verksamhet är således omedelbart relevant för den målsättning för försörjningsberedskapen som utredningen ger uttryck för. KFN konstaterar att utredningen inte har behandlat frågan om försäkringar under krig eller krigsfara och den stora betydelse som dessa har för att upprätthålla transporter och viktiga handelsflöden. Sektorerna transporter och finansiella tjänster har ett nära samband med krigsförsäkring. Behovs- och försörjningsanalyser inom de områdena kommer att utgöra viktiga planeringsunderlag för KFN. Nämnden välkomnar att Kommerskollegium enligt utredningens förslag ges en viktig roll när det gäller utrikeshandeln.

KFN konstaterar att utredningen inte har tagit hänsyn till hur arbetet med civil beredskap inom Nato kan komma att påverka försörjningsberedskapen.

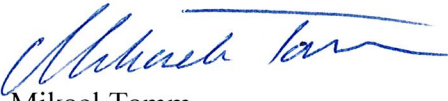
Enligt nämndens mening bör försörjningsberedskap bygga på enhetlighet och en helhetssyn på hur viktiga varor och tjänster för nödvändig försörjning och det militära försvaret säkerställs i kris och krig. Försäkringar är oundgängliga för att samhället i Sverige ska fungera i fred, kris och krig. Privata försäkringsföretag har en mycket viktig roll inom såväl den finansiella sektorn som transportsektorn.

KFN är en unik plattform för samverkan mellan den statliga och privata sektorn. Nämnden kan möjliggöra en sömlös övergång från kommersiell försäkring till statlig försäkring vid utomordentliga förhållanden, krigsfara och krig. I det fortsatta arbetet med den svenska försörjningsberedskapen behöver behovet av att KFN ska kunna fullgöra sina uppgifter vid höjd beredskap beaktas och behandlas.

Krigsförsäkringsnämnden anser sammanfattningsvis att behovet av försäkringar för transporter vid krig och krigsfara, deras betydelse för den svenska försörjningsberedskapen och KFN:s uppdrag bör beaktas i den fortsatta beredningen av ärendet.

KRIGSFÖRSÄKRINGSNÄMNDEN

Christopher Hesselbrandt
Ordförande

Mikael Tamm
Vice ordförande

I detta ärende har nämndens ordförande Christopher Hesselbrandt beslutat. Vice ordföranden Mikaela Tamm har varit föredragande.

Kopia till fo.ssk@regeringskansliet.se